



## Found in Translation met Alain Berenboom

Begeleiding: Katrien Vandenberghe, mei-juni 2018

### Vertaling Sandra Verhulst

#### Dan is er geen haast bij, toch?

Er is niets te zien langs de kades van Hongkong. Niets dan een lange rij gebouwen van glas en metaal die het zonlicht weerkaatsen en je verblinden als de Ray-Bans van de politiemannen hier. Waar zijn de louche bars gebleven waar schimmige Chinezen dubieuze pakketjes uitwisselden met zeelui uit landen die nu niet meer bestaan? De kroegen waar matrozen van groezelige schepen die onder de meest zonderlinge vlaggen voeren zich kwamen bezatten aan sterkedrank vermengd met peper en andere specerijen? En de poepchique bordelen waar spleetogige deernes je leven eerst op zijn kop zetten om je vervolgens de vernieling in te helpen? Misschien hebben degenen die ons die

### Alain Berenboom

#### Alors, rien ne presse, si ?

(eerste bladzijden van de roman  
*Hong Kong Blues*)

Il n'y a rien à voir sur les quais de Hong Kong. Rien qu'un long rideau d'immeubles de verre et de métal qui renvoie l'éclat du soleil et vous aveugle comme les Ray-Ban des policiers. Que sont devenus les bars louches où de sombres Chinois échangeaient des paquets douteux avec des marins venus de pays qui n'existent plus ? Les bouges où des matelots descendus de bateaux crasseux battant pavillon improbable venaient s'enivrer d'alcools forts mélangés à du poivre et des épices ? Et les bordels au luxe tapageur où des créatures aux yeux bridés bouleversaient votre vie avant de vous transformer en épaves ? Peut-être que ceux qui ont agité sous notre nez ces mondes mystérieux et ces femmes fatales nous ont

### Vertaling Annelies Kin

#### Nou, dan is er toch geen haast bij?

Er is niets te zien langs de kades in Hongkong. Niets dan een lange muur van gebouwen van glas en metaal die het zonlicht weerkaatsen en je verblinden zoals de Ray-Bans van de politie. Waar zijn de louche bars gebleven waar sinistere Chinezen dubieuze pakketten uitwisselden met zeemannen uit landen die niet meer bestaan? De kroegen waar matrozen van gore boten die onder verdachte vlaggen voeren, zich kwamen bezuipen met gepeperde en gekruide sterkedrank? En de bordelen vol schreeuwerige luxe waar spleetogige lichtekooien je leven overhoopgoiden om vervolgens een wrak van je te maken? Misschien hebben degenen die ons die raadselachtige werelden en geboren verleidsters voorspiegelden

mysterieuze werelden en femmes fatales voorspiegelden wel een loopje met ons genomen. Zijn die clichés ontsproten aan de fantasie van een stel maffe decorbouwers die helemaal vanuit hun Poolse sjetel naar Parijs zijn getrokken om er in de vooroorlogse studio's dat nep-Azië uit de grond te stampen. Zoek niet langs de kades van Hongkong. Je vindt er nog geen cafetaria. Door de vierkantemeterprijs zou de limonade onbetaalbaar worden.

Moe van het rondzwerven tussen kantoortorens en bouwplaatsen beland ik uiteindelijk via een overvolle straat in een piepkleine noodlebar waarvan de tafeltjes het hele trottoir in beslag nemen. Omringd door onverschillige oude Chinezen werk ik er mijn kop soep naar binnen. De eerste keer bestel ik God weet welk gerecht door een Chinees zinnetje aan te wijzen op het morsige vel dat als menukaart dienstdoet. Elke keer als ik er nu op een krukje ga zitten, brengt de kok me hetzelfde brouwsel, ongeacht het tijdstip en zonder mijn bestelling af te wachten.

Ik hang hier nu al een maand rond. De lokale politie weigert te geloven dat ik mijn paspoort ben verloren. En al helemaal dat het is gestolen. Er heten geen bandieten te zijn in Hongkong. Niet één zakkenroller, gauwdief of beurzensnijder. Geen enkele gangster, zelfs niet in de New Territories, die een vrij louche reputatie hebben.

promenés en bateau. Que tous ces clichés sont le fruit de l'imagination de quelques décorateurs farfelus venus tout droit de leurs *shtetls* polonais pour bâtir cette Asie d'opérette dans les studios parisiens d'avant-guerre. Ne cherchez pas sur les quais de Hong Kong. Vous ne trouverez même pas une cafétéria. Au prix du m<sup>2</sup>, la limonade serait impayable.

Fatigué d'errer entre tours de bureaux et chantiers, j'ai fini par atterrir, au détour d'une rue grouillante, dans un minuscule bar à nouilles dont les tables encombrant le trottoir. Là, j'avale mon bol de soupe au milieu de vieux Chinois indifférents. La première fois, j'ai commandé Dieu sait quel plat en montrant du doigt une phrase en chinois sur la feuille tachée servant de menu. Depuis, dès que je me pose sur un tabouret, le cuisinier m'apporte le même brouet, quelle que soit l'heure, sans attendre ma commande.

Cela fait un mois que je tourne en rond. Les flics locaux ne veulent pas croire que j'ai perdu mon passeport. Encore moins qu'on me l'a volé. Il paraît qu'il n'y a pas de malandrins à Hong Kong. Pas un seul pickpocket, tire-laine ou vide-gousset. Pas le moindre truand, même dans les Nouveaux Territoires, réputés plus interlopes. Et les fameuses triades ? Encore une invention de romanciers en mal d'exotisme ? Non, Monsieur. Mais elles ne s'intéressent qu'aux crimes

ons in de boot genomen. Misschien zijn al deze clichés ontsproten aan de verbeelding van een paar geschifte decorbouwers, die recht uit hun Poolse sjetels dit kitscherige Azië zijn komen opbouwen in de vooroorlogse studio's van Parijs. Zoek niet langs de kades in Hongkong. Je zult er zelfs geen snackbar vinden. Met deze prijs per m<sup>2</sup> zou de priklimonade niet te betalen zijn.

Moe van het dolen langs kantoorgebouwen en bouwplaatsen beland ik uiteindelijk via een straat die krioelt van het volk in een piepkleine noedelbar, waarvan de tafeltjes het trottoir versperren. Ik drink er mijn kom soep uit tussen onverschillige oude Chinezen. De eerste keer bestelde ik God weet wat voor gerecht door met mijn vinger een Chinese zin aan te duiden op het vlekkerige blad dat als menu dienstdeed. Sindsdien hoef ik nog maar op een kruk te gaan zitten of de kok brengt me datzelfde brouwsel, ongeacht het uur, zonder mijn bestelling af te wachten.

Een maand loop ik nu al te ijsberen. De smerissen hier willen niet geloven dat ik mijn reispas kwijt ben. En al helemaal niet dat hij is gestolen. Naar het schijnt zijn er geen schurken in Hongkong. Niet één pickpocket, gauwdief of zakkenroller. Geen één booswicht, zelfs niet in een notoire smokkelregio als de New Territories. En die beruchte triades? Weer zo'n verzinsel van

En de beruchte triades dan? Alweer een hersenspinsel van naar exotiek hunkerende romanschrijvers? Dat niet, nee. Maar daar draait alles rond georganiseerde misdaad, drugscontainers, bankfraude en geldverduistering. Allemaal netjes binnen de wet. Geen ordinair gejat. Als ik geen paspoort meer heb, dan moet ik het dus wel hebben verkocht.

Aan zijn blik te zien deelt de consul-generaal nagenoeg de mening van de agenten. 'Zonder toestemming van de politie kan ik onmogelijk een nieuw paspoort afleveren. Ik betreur de situatie ten zeerste,' zegt hij, maar hij heeft er helemaal geen spijt van. Met een armgebaar wijst hij naar de stad aan de andere kant van het immense raam van zijn bureau op de achtste verdieping. 'Het zal u niet spijten als u hier een poosje rondhangt. Probeer de positieve kant van de zaak te zien. Laat u niet kisten door een paar milde tegenslagen.' Een reeks goedkope Chinese wijsheden vergezeld van een bemoedigende glimlach. Daarop reikt hij me een paar folders aan, een geïllustreerde reisgids vol foto's, een plattegrond van de stad en de metro. 'Hebben ze alleen uw paspoort gestolen?' vraagt hij, terwijl hij met me meeloopt naar de lift. 'Mijn portefeuille zat in een andere zak.' Hij knikt. Hij gelooft er geen woord van.

Wanneer ik drie dagen later weer langs het politiebureau ga, word ik ontvangen door een

industriels, drogue en containers, escroqueries bancaires et détournements financiers. En toute légalité. Pas à des combines minables. Donc, si je n'ai plus de passeport, c'est que je l'ai vendu.

À lire dans ses yeux, le consul général n'est pas loin de partager l'opinion des flics. « Sans l'accord de la police, impossible de vous délivrer un nouveau passeport. Croyez bien que je le regrette », déclare-t-il, pas du tout désolé. D'un geste du bras, il désigne la ville à travers l'immense vitre de son bureau au huitième étage. « Vous verrez, vous ne regretterez pas d'avoir traîné dans le coin. Profitez du bon côté des choses. Ne vous laissez pas étouffer par de légères contrariétés. » Philosophie chinoise à trois sous, accompagnée d'un sourire encourageant. Et de me tendre des prospectus, un guide illustré plein de photos, un plan de la ville et du métro. « On ne vous a dérobé que votre passeport ? » demande-t-il en me accompagnant vers l'ascenseur. « Mon portefeuille était dans une autre poche. » Il hoche la tête. Il n'en croit pas un mot.

Lorsque je retourne au commissariat trois jours plus tard, je suis reçu par une grande femme mince vêtue d'un uniforme bleu seyant, les yeux légèrement maquillés, une touche de rouge à lèvres. Elle me tend la main. De longs doigts magnifiques – des doigts de pianiste aurait dit ma mère.

romanschrijvers die op iets exotisch azen? Nee, meneer. Maar die interesseren zich uitsluitend voor misdaad op grote schaal, drugscontainers, bankfraude en geldverduistering. Perfect legaal. Niet voor domme klusjes. Als ik geen reispas meer heb, moet ik hem dus hebben verkocht.

Aan zijn ogen te zien lijkt de consul-generaal zowat dezelfde mening als de smerissen toegedaan. 'Zonder politietoestemming kan ik u geen nieuwe reispas bezorgen. Geloof me, dat spijt me erg,' verklaart hij zonder een greintje wroeging. Met zijn arm gebaart hij naar de stad door het reusachtige raam van zijn kantoor op de achtste etage. 'Wacht maar af, u zult er geen spijt van krijgen dat u langer blijft. Maak er het beste van. Laat u niet kisten door kleine tegenvallertjes.' Chinese flutfilosofie, waarbij hij opbeurend glimlacht. En daar reikt hij mij al folders aan, een fotogids, een stads- en metroplan. 'Is alleen uw reispas gestolen?', vraagt hij terwijl hij met me mee naar de lift loopt. 'Mijn portefeuille zat in mijn andere zak.' Hij knikt. Hij gelooft er geen woord van.

Drie dagen later, als ik weer naar het politiebureau ga, word ik ontvangen door een grote slanke vrouw in flatteus blauw uniform, de ogen licht gemaquilleerd en een vleugje lippenstift op. Ze reikt mij haar hand. Prachtige lange vingers – pianistenvingers zou mijn moeder hebben

lange slanke vrouw in een flatteus blauw uniform; ze heeft licht opgemaakte ogen, een vleugje lippenstift. Ze reikt me de hand. Prachtige lange vingers - van een pianist zou mijn moeder zeggen.

‘Heeft er nog niemand mijn papieren teruggebracht?’

Vol ongeloof staart ze me aan. Als ik ze verkocht heb, waarom zou de dader ze dan in godsnaam ergens dumpen? Vast een Australische, Turkse of Vietnamese dealer die snel de grens over wil. Ik ga liever niet in discussie en zeg: ‘Zonder uw toestemming weigert de consul een document af te leveren waarmee ik het eiland kan verlaten. Als u zo goed zou willen zijn om...’

Haar lippen vormen een mooi speels pruilmondje.

‘Heeft u het bij ons dan niet naar uw zin?’ (Ze zwiept haar haren naar achter.) ‘Hongkong heeft het modernste internetnetwerk ter wereld. Hier kunt u rijk worden zonder het eiland te verlaten.’

Ze legt me nog uit dat het hele grondgebied over 4 en 5G-dekking beschikt. Ik heb geen idee wat ze bedoelt. Ik onderbreek haar: ‘Het internet is nu niet mijn favoriete bestemming.’

‘Wordt u soms dringend ergens anders verwacht?’ vraagt ze, niet van haar stuk te brengen.

Gaat zij me nu ook een reisgids en een metroplan aansmeren? Ze bladert door het dossier

– Personne n’a rapporté mes papiers ?

Elle me fixe interloquée. Si je les ai vendus, pourquoi diable l’acheteur s’en serait-il débarrassé ? Sans doute un trafiquant australien, turc ou vietnamien qui avait hâte de passer la frontière. Je préfère ne pas discuter et j’ajoute :

– Le consul refuse de me remettre un document me permettant de quitter l’île sans une autorisation de votre part. Si vous aviez la gentillesse de...

Ses lèvres dessinent une jolie moue sauvage.

– Vous n’êtes pas heureux chez nous ? (Elle rejette ses cheveux en arrière.) Hong Kong a le réseau Internet le plus moderne de la planète. Ici, vous pouvez faire fortune sans quitter le bord de mer.

Elle m’explique encore que partout sur le territoire, on capte la 4G, la 5G. Je ne sais pas de quoi elle parle. Je la coupe :

– Internet n’est pas ma destination préférée.

– Vous avez un rendez-vous urgent ailleurs ? réagit-elle, pas démontée.

Va-t-elle à son tour me fourguer un guide, un plan du métro ? Elle feuillette le dossier ouvert devant elle. Mon dossier.

– À propos, quel est votre métier, Monsieur Deschanel ? Sur le formulaire, la case est restée vierge.

Ce qui lui fait froncer les sourcils. Elle n’aime

gezegd.

‘Heeft iemand mijn identiteitspapieren teruggebracht?’

Vol ongeloof staart ze me aan. Als ik ze heb verkocht, waarom in hemelsnaam zou de koper ze dan wegdoen? Vast een Australische, Turkse of Vietnamese dealer die snel de grens over moet. Ik wil niet in discussie gaan en voeg eraan toe: ‘Zonder uw toestemming wil de consul mij geen document bezorgen waarmee ik het eiland kan verlaten. Zou u zo vriendelijk willen zijn om...’

Op haar lippen tekent zich een mooi baldadig pruilmondje af.

‘Hebt u het hier niet naar uw zin?’ (Ze gooit haar haar naar achteren.) ‘Hongkong heeft het modernste internet ter wereld. Hier kunt u rijk worden zonder van het strand af te komen.’

Ze legt me nog uit dat je hier overal 4G en 5G kunt krijgen. Ik weet niet waar ze het over heeft. Ik onderbreek haar: ‘Internet is mijn droombestemming niet.’

‘Heeft u een dringende afspraak elders?’ replicert ze, niet van haar stuk gebracht.

Gaat zij me nu óók een gids en een metroplan aansmeren? Ze bladert door het opengeslagen dossier voor haar. Mijn dossier.

‘Wat is trouwens uw beroep, meneer Deschanel? Op het formulier is dat vakje nog leeg.’

Waarbij ze haar wenkbrouwen fronst. Wanorde

dat voor haar openligt. Mijn dossier.

‘Wat is trouwens uw beroep, meneer Deschanel? Het vakje is opengebleven op uw aangifte.’

Ze fronst er haar wenkbrauwen bij. Ze houdt niet van wanorde, van onvolledige documenten. Er staat haar collega, de man die mijn aangifte van verlies heeft opgenomen, een flinke uitbrander te wachten. Plotseling kijkt ze op en staart me doordringend aan. Haar blik is een diepe put die recht naar het middelpunt van de aarde leidt. Van de wijs gebracht door haar blik, stamel ik: ‘Eh... Schrijver?’

Ondanks de vragende vorm noteert ze het antwoord zorgvuldig, tevreden dat ze het lege vakje op haar formulier kan invullen. Volgens mij is ze dol op kruiswoordraadsels. Misschien houdt ze ook van sudoku? Ik onderdruk de neiging om het haar te vragen. Ze is me trouwens te snel af.

‘Schrijver? Dan is er geen haast bij, toch?’

Vertaling Sandra Verhulst

pas le désordre, les papelards incomplets. Son collègue, le type qui a enregistré ma déclaration de perte, va passer un vilain quart d’heure. Soudain, elle lève la tête et plonge ses yeux dans les miens. Un puits obscur qui descend jusqu’au centre de la terre. Je bafouille, troublé par son regard.

– Euh... Écrivain ?

Malgré la note interrogative, elle note scrupuleusement l’information, satisfaite de remplir les blancs de son formulaire. À mon avis, elle doit aimer les mots croisés. Amatrice de sudoku ? Je me retiens de le lui poser la question. D’ailleurs, elle me prend de vitesse.

– Écrivain ? Alors, rien ne presse, si ?

Extrait du roman *Hong Kong Blues*,  
Genèse Edition, 2017

en onvolledige paperassen vindt ze maar niks. Haar collega, de kerel die mijn verklaring van verlies heeft geregistreerd, staat een onverkwikkelijk kwartier te wachten. Ineens kijkt ze op en peilen haar ogen de mijne. Donkere poelen die tot het middelpunt van de aarde reiken. Ik stamel, in de war door haar blik.

‘Eh... Schrijver?’

Ondanks het vraagteken tekent ze de informatie nauwkeurig op, tevreden dat ze de blanco vakjes op haar formulier kan invullen. Volgens mij houdt ze van kruiswoordraadsels. Een sudokufanate? Ik bedwing me en vraag het haar niet. Ze is me trouwens te snel af.

‘Schrijver? Nou, dan is er toch geen haast bij?’

Vertaling Annelies Kin